

DE LA VIS LA REALITATE

Genericul celui de-al 25-lea Congres al I.T.I. – „Noi frontiere – Un nou teatru?” – pare să fi dominat lucrările în plen și pe secțiuni. Comitetul pentru educație teatrală a consemnat, la rindu-i, poate cele mai animate dezbateri ale temei, finalizate în chip neașteptat cu alegeri dramatice, „lovituri de teatru” și deschideri strategice curajoase. Sub presiunea exercitată constant de către delegațiile din lumea a treia și cu ofensiva debordantă a spiritualității asiatice asupra forumului teatral mondial s-a încheiat practic un ciclu din existența majestuos academică a acestei instituții. După cum explica Raportul T.E.C (Theatre Education Committee), validat de Congres, s-a produs o detașare netă față de modalitățile de lucru ale organismelor centrale ale I.T.I. de pînă acum. Nesiguranța economică, instabilitatea financiară cronică de pretutindeni nu oferă garanții pentru cursul molcom al operațiilor organizatorice migălos și birocratic concepute. Costurile de deplasare și întrunirea birourilor comitetelor I.T.I. vor fi înlocuite de achitarea cu prioritate a prețului comunicațiilor, ceea ce atrage după sine metamorfozarea radicală a spiritului de lucru. S-a renunțat, de pildă, la procedura cronofagă a studierii propunerilor de proiecte pe cale ierarhică, în favoarea emiterii, de către centrele naționale I.T.I. sau de către membrii acestora în structurile internaționale ale I.T.I., de sugestii clare, cu implicații organizatorice de domeniul evidenței. Unghiul de vedere idealist a cedat teren în fața abordărilor practice, însoțite de prognoze și garanții de fezabilitate și succes administrativ. În virtutea acestor principii nou asumate, a fost restrînsă drastic lista evenimentelor de talie mondială sau a celor avînd un caracter inhibant specializat. S-a conturat astfel programul cert, pe doi ani, privitor la cele mai importante douăsprezece festivaluri dedicate academiilor de teatru. La insistența noastră, „Întîlnirea școlilor superioare de teatru de la Tîrgu Mureș” a fost inclusă în repertoriul operațiilor educative de interes internațional sub egida I.T.I., alături de mai vechi sau mai noi operații („Istropolitana” – Bratislava, „Întîlnirea școlilor de teatru de limbă germană” – Viena și Rostock, „Festivalul de

tragedie greacă” – Anvers, „Festivalul Colegiilor Universitare” – Washington, „Festivalul internațional al școlilor de teatru” – Seul sau „Întîlnirea internațională a școlilor de teatru din Europa și America Latină” – Caracas).

Proiectul UNITER „School Art – Art Ecole”, susținut de membrii delegației române în Comitetul pentru educație teatrală sau în plen, a suscitât interes, fiind asimilat unui program mondial destinat educației copiilor prin teatru. Tot la inițiativa Centrului I.T.I. român s-a luat în vedere crearea unei bănci de date privitoare la potențialul profesional existent în academiile de teatru sau realizarea de schimburi și acțiuni de cooperare de interes regional. Coproducții româno-franco-suedeze sau româno-americeane în sfera educării și formării tinerilor profesori de dramă sau a personalului tehnic din teatre pot fi demarate încă de anul acesta, versiuni la scară redusă ale manifestărilor I.T.I.

Noul președinte al T.E.C., Jan Foyner (Norvegia), a preluat cu aplomb conducerea biroului a cărui componență s-a modificat pe jumătate, altminteri stare de lucruri rară pentru tradiția I.T.I. Poate și de aceea planurile conturate au avut conotații pragmatice. Pentru următorii doi ani nu au fost admise decît patru seminarii pe agenda T.E.C., dintre care amintim: „Predarea istoriei teatrului în academiile de teatru” (Polonia) și „Ambientul de lucru pentru artele scenice” (Suedia). Cu titlul de propuneri insuficient bazate pe date concrete, în perspectiva următorilor patru ani – „sugestii de vis”, după expresia președintelui de onoare al T.E.C, domnul René Hainaux – au fost luate în considerație subiecte teoretice incitante. Obstinația oamenilor de teatru din Vest de a reanaliza și revalorifica teoriile lui Stanislavski, teatrul de factură realistă promovat în ultimii ani pe scenele occidentale au determinat comitetul să aprobe două posibile conferințe cu teme comune: „Stanislavski în spatele Perestroikăi” (propunere elvețiană) și „Lumea după Stanislavski” (propunere germană). Dincolo de „vis” și realitate, Institutul Internațional de Teatru, la aniversarea maturității sale – 44 de ani de existență –, promite să ofere mai multe noutăți decît în alți ani, și aceasta în condițiile în care implicarea teatrului românesc pe plan mondial a devenit o certitudine.

DAN VASILIU

